

משרד המשפטים

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

משרד המשפטים

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2022

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על הביצוע הכספי
5	דוחות על השינויים בגרעון
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-25	באורים לדוחות הכספיים
26	דוחות על ביצוע תקציב והתאמת עודפים (בלתי מבוקרים)

דוח רואי החשבון המבקרים לחשב הכללי של ממשלת ישראל על הדוחות הכספיים של
משרד המשפטים

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של משרד המשפטים (להלן – "המשרד") לימים 31 בדצמבר 2022 ו- 2021 ואת הדוחות על הביצוע הכספי, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הנהלת המשרד. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשלי"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי המנכ"ל והחשב של המשרד וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הני"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של המשרד לימים 31 בדצמבר 2022 ו- 2021 ואת הביצוע הכספי, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים שלו לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית והוראות התכ"ם בנושא חשבונאות ממשלתית.

ליאון, אורליצקי ושות'
רואי חשבון

22 במרץ 2023

ליום 31 בדצמבר		באור	
2021	2022		
אלפי ש"ח			
1,213	567	3	נכסים שוטפים:
79,101	86,760	4	פקדונות
* 49,139	47,382	5	חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין
* 2,583	2,489	6	חייבים בגין עסקאות חליפין
132,036	137,198		חייבים ויתרות חובה אחרים
64,560	66,327	7	נכסים לא שוטפים:
92,669	102,375	8	יתרות חובה לזמן ארוך
314,563	369,035	9	רכוש קבוע, נטו
471,792	537,737		נכסים בלתי מוחשיים, נטו
603,828	674,935		
134,365	141,372	10	התחייבויות שוטפות:
225,390	254,467	11	זכאים ויתרות זכות
359,755	395,839		התחייבויות בגין תמיכות
227,184	237,571	12	התחייבויות לא שוטפות:
29,321	16,760	13	התחייבות בגין סיום יחסי עובד - מעביד
256,505	254,331		הפרשה לתביעות משפטיות
(12,432)	24,765		נכסים נטו
603,828	674,935		

* סווג מחדש.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

 סיגל פוני חשבת משרד המשפטים	 איתמר דננפלד מנכ"ל משרד המשפטים	22 במרץ 2023 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--	--	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021	2022		
אלפי ש"ח		באור	
הכנסות			
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין:			
1,490,445	1,647,381		הכנסות מתקציב
790,496	838,947	14	הכנסות מאגרות
134,905	113,975	15	הכנסות מהעברות
26,305	10,483	16	הכנסות אחרות
<u>2,442,151</u>	<u>2,610,786</u>		
1,015	1,955	17	הכנסות מעסקאות חליפין
<u>2,443,166</u>	<u>2,612,741</u>		סה"כ הכנסות
הוצאות			
1,333,803	1,386,265	18	שכר עבודה והטבות לעובדים
392,011	426,126	19	תמיכות
61,106	75,100		הוצאות השתתפות
471,516	513,058	20	הוצאות תפעוליות
166,178	168,231	21	הוצאות הנהלה וכלליות
7,773	23,640		פרסום והשתלמויות
3,532	3,664		הוצאות מימון, נטו
<u>2,435,919</u>	<u>2,596,084</u>		סה"כ הוצאות
<u>7,247</u>	<u>16,657</u>		עודף לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סה"כ
אלפי
ש"ח

(40,487)	יתרה ליום 1 בינואר 2021
20,808	קרן הון בגין פנסיה תקציבית
7,247	עודף נטו לשנה
(12,432)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
20,540	קרן הון בגין פנסיה תקציבית
16,657	עודף נטו לשנה
<u>24,765</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2021	2022
אלפי ש"ח	
7,247	16,657
97,574	136,847
<u>104,821</u>	<u>153,504</u>

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

גרעון לפי הדוח על הביצוע הכספי
ההתאמות הדרושות להצגת תזרים המזומנים מפעילות שוטפת - נספח א'
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:

(28,815)	(39,700)
(76,006)	(113,804)
<u>(104,821)</u>	<u>(153,504)</u>
-	-
-	-

רכישת רכוש קבוע
רכישת נכסים בלתי מוחשיים
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

ההתאמות הדרושות להצגת תזרים המזומנים מפעילות שוטפת - נספח א'

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2021	2022
אלפי ש"ח	
84,148	89,326
20,808	20,540
<u>104,956</u>	<u>109,866</u>

הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:
פחת והפחתות
הוצאות בגין פנסיה תקציבית - רישום כנגד קרן הון

שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:

218	646
(56,018)	(5,808)
(7,746)	(1,767)
6,292	7,007
24,915	29,077
17,087	10,387
7,870	(12,561)
<u>(7,382)</u>	<u>26,981</u>
<u>97,574</u>	<u>136,847</u>

גידול בפקדונות
גידול בחייבים ויתרות חובה
קיסון ביתרות חובה לזמן ארוך
גידול בזכאים ויתרות זכות
גידול בהתחייבויות בגין תמיכות
גידול בהתחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד
גידול (קיסון) בהפרשה לתביעות משפטיות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. רקע

משרד המשפטים הוא משרד מטה מרכזי של ממשלת ישראל הפועל לעשיית צדק ולשירות הציבור בתחום המשפט בהתאם למדיניות הממשלה, תוך הגנה על שלטון החוק, על זכויות האדם ועל ערכי היסוד של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, שבה הכול שווים בפני החוק.

המשרד אמון על שורה ארוכה של נושאים ותחומי פעילות משפטיים ומקצועיים שונים, ובין תפקידיו העיקריים:

- ארגון מערכות בתי המשפט, בתי הדין וההוצאה לפועל
- הכנת נוסח החקיקה הממשלתית, ליווי החקיקה הפרטית ופרסום הרשומות
- ייעוץ משפטי לממשלה ולמשרדה
- אכיפת החוק הפלילי באמצעות מערכת התביעה הכללית
- ייצוג המדינה בפני ערכאות שיפוטיות ומעין שיפוטיות
- ביצוע חוקים ששר המשפטים ממונה על ביצועם, ובכלל זה מתן שירותים משפטיים ואסדרה בתחומים משפטיים ומקצועיים מגוונים

במשרד המשפטים נכללים, בין היתר, היחידות והמערכים הבאים: הייעוץ המשפטי לממשלה ומחלקת ייעוץ וחקיקה, פרקליטות המדינה, הסיוע המשפטי האזרחי, הסנגוריה הציבורית, אגף האפוטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי, אגף רישום והסדר מקרקעין, אגף שומת מקרקעין, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, רשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשות להגנת הפרטיות, רשות הפטנטים, רשות התאגידיים, נציבות תלונות הציבור על שופטים, נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, בתי הדין השרעיים, בתי הדין הדתיים הדרוזיים, מחלקת חנינות, מערכת 'רשומות', בתי הדין המינהליים לפי חוק הכניסה לישראל, מינהל הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה, יחידה לענייני העדות הנוצריות, המרות דת וברית הזוגיות, היחידה הממשלתית לחופש המידע, יחידת תיאום המאבק בסחר בבני אדם, יחידת תאום המאבק בגזענות, יחידת הממונה על העזרה המשפטית מול המועצה הפלסטינית, יחידת הממונה על בירור תלונות נחקרים בשירות הביטחון הכללי וכן יחידות מטה הנהלת המשרד.

המשרד אמון על הסדרה ורישוי מקצועות בתחומים משפטיים ומקצועיים שונים ובהם רואי חשבון, מתווכים במקרקעין, שמאי מקרקעין, חוקרים פרטיים, שירותי שמירה, נוטריונים, עורכי פטנטים וטוענים שרעיים.

שר המשפטים אחראי על-פי חוק על מינהל בתי המשפט באמצעות הנהלת בתי המשפט שהינה יחידת סמך, וכן על רשות האכיפה והגביה שאף היא יחידת סמך במסגרתה פועלים מערכת ההוצאה לפועל והמרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות. יחידות הסמך האמורות פועלות באופן עצמאי ומקיימות דיווח כספי נפרד ולפיכך אינן נכללות בדוחות כספיים אלו.

ב. פעילות אגף האפוטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי

אגף האפוטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי במשרד (להלן - "האפוטרופוס הכללי"), עוסק בין השאר בניהול נכסים עזובים, ניהול כספי נעדרים, ניהול רכוש מחולט, ניהול כספי פושטי רגל וחברות בפירוק, ניהול כספי קטינים, יתומים וניהול עיזבונות לטובת המדינה. האפוטרופוס הכללי מנהל בעיקרו כנאמן כספים של אנשים פרטיים, שאינם כספים של המדינה. למשרד המשפטים אין יכולת להתוות את הפעילות של האפוטרופוס הכללי ולפיכך עיקר הנתונים הכספיים של האגף לא מאוחדים בדוח זה.

ג. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

המשרד	-	משרד המשפטים.
הממשלה	-	ממשלת מדינת ישראל.
החשב הכללי	-	אגף החשב הכללי במשרד האוצר.
שווי הוגן	-	הסכום שבו ניתן להחליף נכס, או לסלק התחייבות, בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון שאינם קשורים, הפועלים בצורה מושכלת.
הוראות תכ"ם	-	הוראות תקנון כספים ומשק המתפרסמות על ידי החשב הכללי, המסדירות התנהלות תקינה בנושא כספים ומשק, והמחייבות כל גוף או גורם במגזר הממשלתי לפעול על פיהן.

באור 1 - כללי (המשך)

ד. משבר הקורונה

להתפשטות נגיף הקורונה בישראל אשר התפרץ בתחילת שנת 2019, לרבות הוריאנטים השונים, היו ועוד ישנן השלכות רוחביות על פעילות הכלכלית של המדינה והשפעה על תקציב ופעילות כלל משרד הממשלה.

בשנת הדוח חל צמצום משמעותי של פעילות הממשלה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, עם זאת עשויה להיות לפעילות זו השפעה על הקצאת המשאבים לפעילויות השונות של המשרד.

להלן פירוט פעילויות של המשרד אשר הושפעו ממגפת הקורונה וכן פעילויות ייעודיות לטיפול במשבר והשפעתן על הדוחות הכספיים של המשרד לשנת 2022:

1. ועדת ערר לענייני קורונה-השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים-בית הדין הוקם במשרד המשפטים בשנת 2020 במסגרת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 ומאפשר לבעלי עסקים שמחזור פעילותם נפגע בשל התפשטות נגיף הקורונה, ואשר הגישו בקשה לרשות המסים לקבל מענק בגין הוצאות קבועות אך בקשתם נדחתה או אושרה חלקית - להגיש ערר על החלטת רשות המסים בהשגה על קביעה זו.

2. ועדת ערר על החלטת שירות התעסוקה לפי חוק מענק לעידוד תעסוקה - בית הדין הוקם בשנת 2020 במשרד המשפטים מכוח חוק מענק לעידוד תעסוקה (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), תש"ף-2020. בבית הדין נדונים עררים על החלטות מנהל שירות התעסוקה בעניין מתן מענק לעידוד תעסוקה בשל משבר הקורונה, הניתן, על פי תנאי זכאות והכללים שנקבעו בחוק.

3. תוכנית להאצה דיגיטלית - לטובת אזרחי ישראל כמענה חלופי לקבלת קבל, הגברת השירותים המקוונים, זמינות ומהירות השירות.

יצוין כי ייתכנו השפעות נוספות של משבר הקורונה על פעילות המשרד והקצאת המשאבים בשנת הדוח.

ה. תקציב המשכי

בחודש נובמבר 2021 הכנסת אישרה את תקציב 2021 ו-2022 במתכונת הרגילה לאחר שבשנת 2020 ועד לנובמבר 2021 הממשלה פעלה ללא תקציב מאושר ובמתכונת של תקציב המשכי, בהתאם לסעיף 3ב לחוק יסוד משק מדינה.

הבחירות לכנסת ה-25 התקיימו ביום 1 בנובמבר 2022 ובעקבותיהן הממשלה ה-37 הושבעה ביום 29 בדצמבר 2022. שנת 2023 החלה ללא תקציב מדינה מאושר ולפיכך הממשלה פועלת במסגרת תקציב המשכי עד לאישור תקציב המדינה לשנת 2023.

לפרטים נוספים אודות הקצאת המשאבים התקציביים ופעילויות המשרד בשנת 2022 – ראה את נספח התקציב.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים:

1. הצהרה לגבי יישום תקני חשבונאות ממשלתיים

הדוחות הכספיים של המשרד (להלן: "הדוחות הכספיים") ערוכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים המפורסמים על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית ובהתאם להוראות התכ"ס. תקנים אלה מבוססים על תקני חשבונאות בינלאומיים למגזר הציבורי (להלן "IPSAS") המפורסמים על ידי הוועדה הבינלאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (להלן "IPSASB").

2. בסיסי המדידה ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים נערכו על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים על

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בסיס מדידה אחר, כמפורט בבאורים לדוחות הכספיים. עיקרי המדיניות החשבונאית המתוארים להלן, יושמו באופן עקבי ביחס לכל השנים המוצגות.

3. שימוש באומדנים

בעת הכנתם של הדוחות הכספיים, עריכתם והצגתם על פי כללי החשבונאות המקובלים, נדרשת הנהלת המשרד להשתמש בשיקול דעת, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות. מעצם טיבם של אומדנים והנחות, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת המשרד להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול הדעת בקביעת האומדנים, מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים, וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

מידע בדבר הנחות שהניח המשרד לגבי העתיד וגורמים עיקריים אחרים לחוסר ודאות בקשר לאומדנים, שקיים סיכון משמעותי שתוצאתם תהייה תיאום מהותי לערכים בספרים של נכסים והתחייבויות במהלך שנת הכספים הבאה, נכלל בביאורים הבאים:

(א) אורך חיים שימושיים של רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים מוגדר
כאמור בביאור 2' בדבר רכוש קבוע וביאור 2' בדבר נכסים בלתי מוחשיים, הנהלת המשרד בוחנת בכל תקופת דיווח שנתית את אומדן אורך החיים השימושיים של פריטי רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים מוגדר. שינויים בהערכות הנהלת המשרד עשויים להשפיע מהותית על הערכים בספרים של פריטי רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים ועל הוצאות הפחת/הפחתה הנזקפות לדוח על הביצוע הכספי.

(ב) הכנסות לקבל מחובות אגרות רשם החברות והשותפויות
המשרד מכיר בהכנסות לקבל בגין אגרות רשם החברות והשותפויות בגין השנים שקדמו לתאריך הדיווח, וזאת בהתאם להערכות המתבססות על ניסיון העבר בגין גבייה בתקופות מאוחרות לתקופה בגינה נגבית האגרה ובהתאם לגבייה בפועל לאחר תאריך הדיווח בגין תקופות קודמות. ראה גם באור 4.

(ג) הפרשות בגין התחייבויות לתשלום לנותני שירותים בסנגוריה הציבורית ובסיוע המשפטי
בהעדר רישום פנימי לגבי ההתחייבויות לעורכי דין חיצוניים לתאריך הדיווח, המשרד אומד את סכום ההתחייבויות בגין שירותים שניתנו על ידי גורמים חיצוניים (בעיקר עורכי דין חיצוניים), על בסיס תשלומים ששולמו לאחר תאריך הדיווח בגין שירותים שניתנו לפני תאריך הדיווח, ובהתאם לניסיון העבר לגבי תשלומים שצפוי שישולמו בגין שירותים אלו.

(ד) התחייבויות תלויות והפרשה לתביעות משפטיות
הנהלת המשרד, בהסתמך על חוות דעתם של היועצים המשפטיים של המשרד, קובעת את סיכויי תביעות משפטיות שהוגשו כנגד המשרד, במידת האפשר, ועל פיהם נאמד הסכום אותו יש לכלול כהפרשה בדוחות הכספיים. הערכות אלה מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים וכן על ניסיון העבר. תוצאות התביעות בפועל עלולות להיות שונות מהערכות אלה דבר שעשוי לגרום לביטול או יצירת הפרשה בגין תביעה. לפרטים נוספים ראה באור 13.

4. תקופת המחזור התפעולי
תקופת המחזור התפעולי של המשרד הינו שנה. לפיכך, הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות כוללים פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי העוקבת.

ב. מטבע הפעילות

הדוחות הכספיים מוצגים בשי"ח, שהינו מטבע הפעילות של המשרד, ומעוגלים לאלף הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית שבה פועל המשרד ואת עסקותיו.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות מזוהים אשר, לדעת הנהלת המשרד, גבייתם מוטלת בספק. המשרד רושם בדוחות על הביצוע הכספי בסעיף "חובות מסופקים" את הסכומים בגין שינוי ההפרשה לחובות מסופקים או גבית חוב שהוכר כאבוד בשנים קודמות.

ד. הפרשות

הפרשות מוכרות בדוחות הכספיים כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: קיימת למשרד מחויבות (משפטית או משתמעת) בהווה כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות.

הסכום המוכר כהפרשה, הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. כאשר ההשפעה של ערך הזמן הינה מהותית, סכום ההפרשה יימדד לפי הערך הנוכחי של היציאות החזויות לסילוק המחויבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן. סכום התיאום מוכר כהוצאות ריבית.

ה. תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: למשרד קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי המשרד יידרש למשאביו הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן.

ו. פיקדונות בנאמנות

פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר המוחזקים בנאמנות עבור צד ג' ואשר קיימת מגבלה לגבי אופן השימוש בהם. הפיקדונות מוצגים בהתאם לתנאי הפקדתם (ראה באור 3).

ז. הכנסות לקבל

הכנסות לקבל אשר נכללו בדוח על המצב הכספי, נובעות בעיקר מאגרות תקופתיות של רשות החברות והשותפויות אשר נוצרה זכאות לקבלן בשנת הדו"ח ובשנים שקדמו לה, ואשר התשלום בפועל בגינן צפוי להתקבל בשנים הבאות, בהתאם להערכת ההנהלה. הערכת סכום לקבל זה כרוכה במרכיב של אי ודאות (ראה באור 4).

ח. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

רכוש קבוע מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישורין לרכישת רכוש קבוע או להקמתו לשם הבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. כאשר נכס מתקבל ללא עלות, או בעלות סמלית, עלותו היא שוויו ההוגן במועד קבלתו.

בתקופות שלאחר ההכרה לראשונה פרטי רכוש קבוע נמדדים לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו (ראה באור 2).

רווח או הפסד הנובע מגריעת פריט רכוש קבוע ייקבע כהפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הפריט, וירשם כהכנסות או הוצאות, לפי העניין, בדוח על הביצוע הכספי.

2. עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרות כחלק מהערך בספרים של אותו פריט, אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית או פוטנציאל השירות הגלומים בפריט תזרום למשרד וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך היחסי של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. פחת
פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי, בעיקר, לפי שיטת הקו הישר על פי אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק משמעותי מפריטי הרכוש הקבוע. מאחר ושיטה זאת משקפת את דפוס צריכת ההטבות הכלכליות העתידיות או את פוטנציאל השירות הגלומים בנכס. שיפורים במושכר מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת השכירות לבין אורך החיים השימושי של הנכס.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת השוואה הינו כדלקמן:

- חומרה ומחשבים 3 שנים
- ציוד וריהוט משרדי 6-14 שנים
- שיפורים במושכר 10 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, ככל שישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ט. נכסים בלתי מוחשיים

נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, הניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית. נכס ניתן לזיהוי אם הוא ניתן להפרדה או שנובע מהסדרים מחייבים (לרבות זכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות), וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהמשרד או מזכויות וממחויבויות אחרות.

1. הכרה לראשונה
נכס בלתי מוחשי שנרכש על ידי המשרד, מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין להכנת הנכס הבלתי מוחשי לשימוש המיועד. נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת עסקה שאינה חליפין ימדדו בהתאם לשוויים ההוגן במועד העסקה.

2. פיתוח
פעילויות פיתוח קשורות בתכנית לייצור מוצרים או תהליכים חדשים או לשיפור משמעותי של מוצרים או תהליכים קיימים. עלויות בגין פעילויות פיתוח מוכרות כנכס בלתי מוחשי אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; המוצר או התהליך ישימים מבחינה טכנית ומסחרית; צפויה הטבה כלכלית עתידית או פוטנציאל שירות עתידי מהמוצר ולמשרד כוונה, יכולת ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בנכס או למכרו.

עלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות את שכר העבודה הישיר. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

3. מדידה עוקבת
נכס בלתי מוחשי מוצג לפי עלות בניכוי כל הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו, יתר העלויות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

4. הפחתה

סכום בר פחת של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר מוקצה באופן שיטתי על פני אורך חייו השימושיים לפי שיטת הקו הישר. הוצאות הפחתה מוכרות כהוצאות בדוח על הביצוע הכספי.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים במשרד אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך, נכסים בלתי מוחשיים אלו, כגון עלויות פיתוח, נבחנים לירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש. אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת השוואה הינו כדלקמן:

- תוכנות מחשבים 3-12.5 שנים (בעיקר 10-12.5 שנים)

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, ככל שישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

י. ירידת ערך נכסים

המשרד בוחן את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה לבין שווי השימוש.

שווי השימוש של נכסים מניבים מזומנים (נכסים שמטרת החזקתם העיקרית היא להניב תשואה מסחרית) הוא הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים, החזויים לנבוע מהשימוש המתמשך בנכס וממימושו בסוף חייו השימושיים. שווי השימוש של נכסים שאינם מניבים מזומנים הוא הערך הנוכחי של יתרת פוטנציאל השירות של הנכס. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס מניב מזומנים שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע הסכום בר-ההשבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסד מירידת ערך יוכר מיידית בדוח על הביצוע הכספי.

הפסד מירידת ערך של נכס, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. ביטול הפסד כאמור נזקף לדוח על הביצוע הכספי.

יא. תמיכות

תמיכות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי המשרד, שעבורן הוא אינו מקבל תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם של הסחורות והשירותים שסופקו.

התמיכות נרשמות כהתחייבות בדוחות הכספיים בתקופה בה התרחשו האירועים שיצרו את התמיכה, כל עוד מתקיימים כל אלה:

1. למשרד יש מחויבות קיימת בגין התמיכה כתוצאה מאירוע מהעבר;
2. צפוי כי ידרש תזרים של משאבים החוצה בגין המחויבות; וכן
3. ניתן לאמוד את סכום התמיכה באופן מהימן.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

התמיכות הניתנות על ידי המשרד הינן:

1. סיוע משפטי בנושאים אזרחיים למבקשים מעוטי יכולת
תמיכה זו מוענקת על ידי הסיוע המשפטי (האזרחי) הפועל מכוח חוק הסיוע המשפטי התשלי"ב - 1972 הסיוע המשפטי כולל ייעוץ משפטי וייצוג המבקשים בערכאות משפטיות המתבצע על ידי עורכי דין הממונים על ידי הסיוע המשפטי לפי החוק.
המשרד נושא בהוצאות הכרוכות במתן השירות המשפטי, אשר בעיקרן הינן הוצאות בגין שכירת שרותי עורכי דין חיצוניים.

2. ייצוג משפטי לחשודים, לעצורים, לנאשמים ולנידונים הזכאים לכך
תמיכה זו מוענקת על ידי הסנגוריה הציבורית הפועלת מכוח חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו - 1995 הזכאות למתן ייצוג משפטי מטעם הסנגוריה הציבורית נקבעה בחוק.
המשרד נושא בהוצאות הכרוכות במתן השירות המשפטי, אשר בעיקרן הינן הוצאות בגין שכירת שרותי עורכי דין חיצוניים.

3. תמיכה לאפוטרופסים מקצועיים בגין חסרי אמצעים
תמיכה זו מוענקת על ידי המשרד, בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985 ולהוראת תכ"ס 6.2 בדבר תמיכה בגופים אחרים ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה.
התמיכה מחולקת למוסדות ציבור וגופים המשמשים אפוטרופסים לחסרי אמצעים.

4. תמיכה בבתי דין לממונות הדנים על פי המשפט העברי
תמיכה זו מוענקת על ידי המשרד, בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה.
התמיכה מחולקת לבתי דין לממונות הדנים על פי המשפט העברי המהווים פורום חלופי לישוב סכסוכים אזרחיים - עסקיים באמצעות יישום המשפט העברי. תמיכות אלה חולקו לראשונה בשנת 2018.

יב. הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין

עסקאות שאינן חליפין הן עסקאות שאינן כוללות חליפין של ערכים, השווים בקירוב זה לזה, בין הצדדים לעסקה.

הכנסות מעסקאות שאינן חליפין כוללות את סוגי ההכנסות הבאות:

1. אגרות - סכומים שהמשרד גובה מכוח חוקים ו/או תקנות למעט סכומים שהמשרד גובה עבור גורמים אחרים.

2. העברות - הכנסות מעסקאות שאינן חליפין שאינן מיסים ואגרות או תקציב.

כנס הנוצר כתוצאה מעסקה שאינה חליפין נמדד בעת ההכרה לראשונה לפי שוויו ההוגן במועד הרכישה. הכנסות מעסקאות שאינן חליפין מוכרות בגובה הנכס שהוכר בגין אותה עסקה, בניכוי כל התחייבות שהוכרה.

יג. הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין

הכנסות מהספקת שרותים

הכנסות משירותים שהוענקו נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי לשלב השלמת העסקה, במועד הדיווח. אומדן שלב ההשלמה מחושב בהתייחס לסקירת העבודה שבוצעה.
ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. הטבות לעובדים

1. התחייבויות בגין הטבות עובדים לזמן קצר
 הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים. כאשר למשרד קמה מחויבות משפטית או משתמעת, שניתנת לאמידה מהימנה, למתן מענקים לעובדים, המשרד מכיר בהתחייבות זו במועד בו קמה המחויבות.

2. התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד
 בגין כל התחייבויות המשרד בגין סיום יחסי עובד מעביד נרשמות התחייבויות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה.

טו. התחייבות בגין פנסיה תקציבית

תשלומי הפנסיה התקציבית לגמלאי המשרד מתבצעים על ידי מנהלת הגמלאות במשרד האוצר. בהתאם להוראת תכ"ס, המשרד רושם הוצאה בגין פנסיה תקציבית בסכום השווה ל- 20.83% מסכום המשכורת ברוטו לפנסיה של שנת הדיווח כנגד קרן הון בגין פנסיה תקציבית.

באור 3 - פקדונות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	
796	-
417	567
1,213	567

פקדונות בנאמנות (ב. להלן)

פקדונות בחשב הכללי (ג. להלן)

ב. כולל פיקדונות בבנק ישראל ובבנק הדואר בגין רשות הפטנטים. לרשות הפטנטים מוגשות בקשות לרישום פטנטים בינלאומיים. האגרות בגין הרישום בחו"ל נגבות על ידי משרד המשפטים ומועברות למוסדות בינלאומיים בחו"ל. אל מול פיקדונות אלה קיימת התחייבות כלפי ארגונים בחו"ל המוצגת ביתרת הזכאים. הפיקדונות הינם פיקדונות שקליים, בעוד שסכום ההתחייבות מסולק על פי שער דולר של ארה"ב.

ג. כולל פיקדון בחשב הכללי הצובר ריבית משתנה בשיעור ריבית בנק ישראל. הפיקדון כולל כספים המתקבלים למשמורת במשרד במסגרת הליכים המתנהלים בלשכות המפקח על רישום מקרקעין.

באור 4 - חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח		
41,369	69,364	הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות (ב. להלן)
5,408	6,863	ביטוח לאומי
29,180	2,881	הכנסות לקבל מהמרכז לגביית קנסות (ב. להלן)
3,537	258	הכנסות לקבל בגין אגרות של הסנגוריה הציבורית
2,022	-	הכנסות לקבל בגין הפרקליטות
135	9,942	אחרים
81,651	89,308	
(2,550)	(2,548)	בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים
79,101	86,760	

הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות

ב. על פי הוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999 כל חברה חייבת בתשלום אגרה שנתית בשיעור ובאופן שקבע שר המשפטים בתקנות.

בספרי רשם החברות והשותפויות קיימים חובות אגרה בפיגור ליום 31 בדצמבר 2022 שטרם חל עליהם דין התיישנות בסך של כ- 1.98 מיליארד ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2021 סך של כ- 1.88 מיליארד ש"ח). בישיבת הוועדה העליונה לפשרות מחיקות והסדרים במשרד האוצר מיום 18 בדצמבר 2018, הוחלט להמליץ על מחיקת חובות אגרה עבור חברות ללא פעילות כלכלית בסך 1.22 מיליארד ש"ח. נכון למועד חתימת הדוחות הכספיים, מחיקת החובות הני"ל טרם בוצעה בפועל. הנהלת המשרד פועלת לגבייה מוגברת של חובות העבר, לרבות בדרך של שינויי חקיקה בנושא, כמו גם טיוב מערכת המידע והגבייה.

סכום ההכנסות לקבל המוצג בדוחות הכספיים של המשרד, נובע מחובות אשר נוצרה זכאות לקבלן בשנת הדוח ובשנים שקדמו לה, ואשר התשלום בפועל בגינן צפוי להתקבל בשנים הבאות (ראה גם באור 7). הסכום נקבע בהתאם להערכת ההנהלה המתבססת על ניסיון העבר ועל הפעולות שנוקט המשרד לשיפור בגביית חובות העבר. הערכת סכום זה כרוכה במרכיב של אומדן וקיימת אי וודאות לגבי גובה הסכומים שייגבו בסופו של דבר (ראה גם באור 2 ו-2 יב').

כחלק מתהליך שיפור הגבייה מעביר המשרד חלק מהחובות הני"ל לטיפול המרכז לגביית קנסות (להלן - המרכז).

סכומים אשר נגבו על ידי המרכז עד ליום 31 בדצמבר 2022 אך טרם הועברו למשרד נכון לאותו מועד, מוצגים בסעיף הכנסות לקבל מהמרכז לגביית קנסות.

באור 5 - חייבים בגין עסקאות חליפין

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח		
8,309	8,330	רשות מקרקעי ישראל (ב. להלן)
48,201	46,434	הוצאות מראש
750	750	מקדמות לספקים
* 477	470	משרדי ממשלה
202	200	אחרים
57,939	56,184	
(8,800)	(8,802)	בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים
49,139	47,382	

ב. החוב נובע בעיקר משרותי שומה לשנים 2019-2020.

* סווג מחדש

באור 6 - חייבים ויתרות חובה אחרים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח		
1,338	1,579	מוסדות בגין שכר
708	663	עובדים
* 537	247	אחרים
2,583	2,489	

* סווג מחדש

באור 7 - יתרות חובה לזמן ארוך

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח		
50,625	49,787	הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות (ראה באור 4)
13,935	16,540	פקדון בגין חידוש כלי רכב
829	250	קרן פיצויים עקב הליכים פליליים ב"ענבלי" (ב. להלן)
(829)	(250)	בנכוי הפרשה בגין תביעות עקב הליכים פליליים (ב. להלן)
<u>64,560</u>	<u>66,327</u>	

ב. כולל כספי קרן משותפת של משרד המשפטים ומשטרת ישראל, המנוהלת על ידי הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה בהנהלת "ענבל - חברה לביטוח בע"מ" הקרן מיועדת לשם מימון פיצויים ו/או הוצאות משפט, שישולמו לזכאים לפיצויים בהתאם לסעיפים 80 ו-81 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ו/או בהתאם לסעיף 31 לחוק בתי המשפט נוסח משולב, התשמ"ד-1984 ו/או בהתאם לסעיף 38 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. הקרן הוקמה ביום 31 בדצמבר 2006. תקופת הפעלתה הינה 3 שנים, ובהתאם למסמכי הקמתה היא תחודש מידי תקופה. מדיניות המשרד הינה לבצע הפרשה לתביעות בסכום השווה ליתרת הכספים בקרן. במהלך שנת 2022 שולמו תשלומים מכספי הקרן בסך של כ- 577 אלפי ש"ח (בשנת 2021 כ- 101 אלפי ש"ח).

באור 8 - רכוש קבוע, נטו

א. הרכב:

סה"כ	ציוד		חומרה ומחשבים	עלות
	שיפורים במושכר	וריהוט משרדי		
אלפי ש"ח				
412,229	111,298	125,096	175,835	יתרה ליום 1 בינואר 2022
39,700	10,270	5,977	23,453	תוספות במשך השנה
<u>451,929</u>	<u>121,568</u>	<u>131,073</u>	<u>199,288</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
פחת שנצבר				
319,560	68,919	95,434	155,207	יתרה ליום 1 בינואר 2022
29,994	8,247	6,395	15,352	תוספות במשך השנה
<u>349,554</u>	<u>77,166</u>	<u>101,829</u>	<u>170,559</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
<u>102,375</u>	<u>44,402</u>	<u>29,244</u>	<u>28,729</u>	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2022
<u>92,669</u>	<u>42,379</u>	<u>29,662</u>	<u>20,628</u>	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2021

ב. מבנים וכלי רכב בשימוש המשרד

המבנים שבשימוש המשרד נמצאים בבעלות מינהל הדיור הממשלתי ומוחכרים ממנו תמורת תשלומים תקופתיים. בהתאם להוראת תכ"ם, 2.2.19 משרדי ממשלה לא מכירים במבנים שהוקצו לשימושם על ידי מינהל הדיור הממשלתי כרכוש קבוע.

כלי הרכב שבשימוש המשרד מוחכרים ממינהל הרכב הממשלתי תמורת תשלומים תקופתיים. בהתאם להוראת תכ"ם, 2.2.16 משרדי ממשלה לא מכירים בכלי רכב שהוקצו לשימושם על ידי מינהל הרכב כרכוש קבוע.

באור 9 - נכסים בלתי מוחשיים, נטו

הרכב:

סה"כ	נכסים בפיתוח אלפי ש"ח	תוכנות מחשבים
618,578	16,875	601,703
193,323	123,714	69,609
(79,519)	(79,519)	-
<u>732,382</u>	<u>61,070</u>	<u>671,312</u>
304,015	-	304,015
59,332	-	59,332
<u>363,347</u>	<u>-</u>	<u>363,347</u>
<u>369,035</u>	<u>61,070</u>	<u>307,965</u>
<u>314,563</u>	<u>16,875</u>	<u>297,688</u>

עלות:

יתרה ליום 1 בינואר 2022
תוספות במשך השנה
גריעות במשך השנה
יתרת ליום 31 בדצמבר 2022
פחת נצבר:
יתרה ליום 1 בינואר 2022
תוספות במשך השנה
יתרת ליום 31 בדצמבר 2022
עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2022
עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2021

באור 10 - זכאים ויתרות זכות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	
106,976	106,605
19,695	26,751
6,964	6,431
46	98
114	85
-	23
412	546
158	833
<u>134,365</u>	<u>141,372</u>

התחייבות לעובדים בגין ימי חופשה
הוצאות לשלם
החשב הכללי
ספקים ונותני שירותים
הכנסות מראש
אגרות המיועדות להעברה למוסדות בינלאומיים (ב. להלן)
זכאים בגין פקדונות תיקים המנוהלים בלשכות המפקח על רישום מקרקעין (ב. להלן)
אחרים

ב. ראה באור 3.

באור 11 - התחייבויות בגין תמיכות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	
181,994	205,925
43,396	48,542
225,390	254,467

בגין הסגוריה הציבורית (ב. להלן)
בגין הסיוע המשפטי האזרחי (ב. להלן)

ב. ההתחייבויות הינן בגין שרותים משפטיים הניתנים במסגרת הסגוריה הציבורית והסיוע המשפטי האזרחי. ראה באור 2 י"א.

באור 12 - התחייבות בגין סיום יחסי עובד - מעביד

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	
133,441	143,465
93,743	94,106
227,184	237,571

בשל פיצויי פיטורין
בשל ימי מחלה

ב. בהתאם לחוקי העבודה וההסכמים הקיימים, מכוסות רוב התחייבויות המשרד, בגין פיצויי פיטורין, על ידי הפקדות שוטפות לקופות הגמל (כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, הכוללת את קרנות הפנסיה, קופות הביטוח וקופות הגמל לתגמולים ולפיצויים, להלן- "קופות גמל"), מתוקף סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג - 1963.

סכומי הצבירה בקופות הגמל הינם על שם העובד. קופות הגמל מקבלות על עצמן את חבות המשרד הנובעת מהסכמי העבודה ומשחררות את המשרד מתשלומים נוספים. יתרת ההתחייבויות הכלולה בדוחות הכספיים, הוערכה באופן שמרני כך שכל העובדים יהיו זכאים להשלמת פיצויי פיטורים.

ייתכן כי ישנם עובדים אשר אינם בתחולת סעיף 14 אך להערכת ההנהלה מדובר במספר שאינו מהותי ולפיכך לא בוצעה הערכה של סכומים אשר הופקדו בקופות הגמל ואשר אמורים להקטין את ההתחייבות בגינם.

התחייבות המשרד לתשלום פיצוי עבור ימי מחלה שלא נוצלו לעובדים הזכאים לכך בתוקף הסכמי עבודה, חושבה על בסיס שכרם האחרון של העובדים למועד הדיווח, לפי יתרת ימי המחלה שלא נוצלו למועד הדיווח.

ג. התחייבות המשרד בגין פנסיה תקציבית מכוסה על ידי מינהלת הגמלאות שבמשרד האוצר. על פי הוראת החשב הכללי, החל משנת 2012 חישוב העלות השנתית של ההטבה הרעיונית בגין עובדים הזכאים לפנסיה תקציבית בדוחות המשרד נקבע לכ- 20.83% מעלות השכר הפנסיוני השנתי.

באור 13 - הפרשה לתביעות משפטיות

המשרד מהווה צד בתביעות אזרחיות שונות המוגשות נגדו, אשר בחלקן עשויות להסתיים בפשרות או בפסקי דין נגד המשרד אשר עשויים לחייבו במתן פיצוי כספי. ההליך השיפוטי עשוי לעיתים להימשך על פני מספר תקופות חשבונאיות, כאשר לאורך התקופה, אומדן הסכום שבו יחויב המשרד יכול להשתנות. הנהלת המשרד ויועציו המשפטיים, העריכו כי צפוי שחלק מתביעות אלה יגרמו למחויבות המשרד וכי קיים אומדן מהימן של סכום המחויבות.

כנגד המשרד הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך הפעילות הרגיל בסכום כולל של כ- 43 מליוני ש"ח. בגין התביעות האמורות נערכו הפרשות בסך של כ- 17 מליוני ש"ח. לדעת הנהלת המשרד המסתמכת על חוות דעת של יועציו המשפטיים, ההפרשות הקיימות בספרים מספיקות לכיסוי ההפסדים הצפויים בגין התביעות האמורות.

כנגד המשרד הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך הפעילות הרגיל בסכום כולל של כ- 20 מליוני ש"ח. הנהלת המשרד, בהסתמך על יועציה המשפטיים, מעריכה כי סיכויי התביעות קלושים או שלמשרד טענות הגנה טובות כנגד התביעות. לאור האמור לעיל, המשרד לא כלל בספרים הפרשה בגין התביעות האמורות.

בנוסף, הוגשו כנגד המשרד תביעות משפטיות הנובעות ממהלך הפעילות הרגיל בסכום כולל של כ- 109 מליוני ש"ח. לדעת הנהלת המשרד, בהסתמך על יועציה המשפטיים, אין ביכולתה להעריך את סיכוייהן בשלב זה, לפיכך לא נכללה הפרשה בספרים בגינן.

באור 14 - הכנסות מאגרות

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2021	2022
אלפי ש"ח	
353,237	383,780
140,354	152,568
111,287	119,584
69,374	67,902
116,244	115,113
<u>790,496</u>	<u>838,947</u>

אגרות מרשם החברות והשותפויות
אגרות מרשות הפטנטים
אגרות מרישום והסדר מקרקעין
אגרות מרשם המשכונות
אגרות אחרות

האגרות השנתיות של רשם החברות והשותפויות נרשמות על בסיס צבירה. רישומן של אגרות אלה נעשה על בסיס אומדן אשר הינו בעל מרכיב של אי וודאות (ראה באור 4). ההכנסות מיתר האגרות נרשמות ברובן בעת גבייתן (קרי על בסיס מזומן) ולא על בסיס צבירה.

להערכת הנהלת המשרד, סכום ההכנסות לקבל בגין אגרות אשר לא נרשמו בספרי המשרד על בסיס צבירה לתאריכי הדיווח (עקב רישומן על בסיס מזומן), אינו מהותי בהתייחס לדוחות הכספיים של המשרד.

באור 15 - הכנסות מהעברות

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	
112,677	92,290
22,228	19,240
-	2,445
<u>134,905</u>	<u>113,975</u>

תקבולים מהאפוטרופוס הכללי ואחרים
החזר הוצאות משפט
הכנסות מהשתתפות ברכישת רכבים

באור 16 - הכנסות אחרות

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	
9	2
25,713	9,799
583	682
<u>26,305</u>	<u>10,483</u>

הכנסות אחרות
עודפי האפוטרופוס הכללי
השתתפות זכאים לייצוג מתוקף חוק הסיוע המשפטי

באור 17 - הכנסות מעסקאות חליפין

כוללות בעיקר הכנסות משירותי שומת מקרקעין על ידי השמאי הממשלתי.

באור 18 - שכר עבודה והטבות לעובדים

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	
<u>אלפי ש"ח</u>		
1,278,234	1,347,686	שכר עבודה
20,808	20,540	הוצאות בגין פנסיה תקציבית
28,736	10,017	הוצאות בגין הפרשות שכר (חופשה וסיום יחסי עובד-מעביד)
6,025	8,022	הוצאות בגין פרישת עובדים
<u>1,333,803</u>	<u>1,386,265</u>	

ב. להלן פרטים לגבי אוכלוסית העובדים במשרד על פי הדירוגים השונים:

31 בדצמבר		
2021	2022	
<u>עובדים</u>		
1,267	1,251	פרקליטים וסנגורים ציבוריים
1,122	1,135	מתמחים וסטודנטים
706	666	מינהלי
694	699	מח"ר ואקדמאים
584	599	משפטנים, יועצים משפטיים והשירות המשפטי
141	136	בוחני פטנטים
79	65	עובדים בכירים
90	70	כלכלנים
56	63	מוקבלים לשופטים ונושאי משרה שיפוטית (קאדים)
<u>230</u>	<u>298</u>	אחרים
<u>4,969</u>	<u>4,982</u>	

ההטבות להן זכאים העובדים כוללות בין השאר: ביגוד, הבראה, מענק יובל, ספרות מקצועית, דמי חבר לאגודות השונות בהתאם לדירוז, החזר שכר לימוד והשתלמויות, פרס המשרד/ עובד מצטיין.

באור 19 - תמיכות

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	
395,582	427,955
(21,962)	(21,115)
18,391	18,786
-	500
<u>392,011</u>	<u>426,126</u>

זכאויות ברוטו (ב.להלן)
 בניכוי - השתתפות המוסד לביטוח לאומי
 תמיכות לאפוטרופוסים מקצועיים (ג. להלן)
 אחרות (ד. להלן)

- ב. הסעיף כולל עלויות בגין תשלום לעורכי דין חיצוניים, לעובדים סוציאליים, ולמוסדות רפואיים. עלויות בגין שכר עובדי המשרד הפועלים בתחום התמיכות, נכללות בבאור 18 א' - שכר עבודה והטבות לעובדים. עלויות בגין שכר דירה והוצאות אחרות הקשורות באותה פעילות נכללות בבאור - 21 הנהלה וכלליות.
- ג. החל משנת, 2016 המשרד בחר להגן על אוכלוסיית חסרי האמצעים הנזקקים לשירותי אפוטרופסות על ידי חלוקת תמיכות לאפוטרופוסים מקצועיים הנותנים שירותים לחסרי אמצעים. התמיכות חולקו ל- 6 אפוטרופוסים מקצועיים עבור טיפול בכ- 2,800 חסרי אמצעים. התשלום לכל תאגיד חושב לפי מספר חסרי האמצעים שקיבלו שירותי אפוטרופסות מאותו תאגיד ואופי האפוטרופסות.
- ד. המשרד גיבש מבחני תמיכה בבתי דין לממונות הדנים על פי המשפט העברי, המהווים פרום חלופי ליישוב סכסוכים אזרחיים-עסקיים באמצעות יישום המשפט העברי וזאת במטרה לקדם את המשפט העברי כסוד לחקיקה ולפסיקה על פי סדר חוקי מדינת ישראל. תמיכות אלה חולקו לראשונה בשנת 2018.

באור 20 - הוצאות תפעוליות

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	
200,746	222,234
84,148	89,326
2,409	4,824
140,932	152,951
43,281	43,723
<u>471,516</u>	<u>513,058</u>

תפעול ותחזוקה (ב. להלן)
 פחת והפחתות
 שכירות וחכירה
 תחזוקה מחשוב וציוד (ג. להלן)
 הוצאות ייעוץ תפעוליות

באור 20 - הוצאות תפעוליות (המשך)

ב. הוצאות תפעול ותחזוקה:

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2021	2022
אלפי ש"ח	
56,354	63,460
43,237	48,948
27,733	27,822
14,202	15,050
10,014	9,337
7,804	9,360
4,410	5,910
14,803	17,425
22,189	24,922
<u>200,746</u>	<u>222,234</u>

שמירה ואבטחה
תחזוקת מבנים
ארנונה ומים
ניקיון
קבלני משנה
חשמל ואנרגיה
תחזוקת רכבים
הוצאות תחזוקה אחרות
הוצאות תפעול אחרות

ג. תחזוקת מחשוב וציוד:

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2021	2022
אלפי ש"ח	
89,212	80,922
30,739	44,449
20,398	25,743
583	1,837
<u>140,932</u>	<u>152,951</u>

הוצאות שכר עובדי מחשוב
תחזוקת תוכנה
תחזוקת חומרה
תחזוקת תקשורת

באור 21 - הוצאות הנהלה וכלליות

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח		
92,839	101,814	שכירות מבנים וציוד (ב. להלן)
9,031	13,274	ייעוץ מקצועי
49,302	49,104	משרדיות
73	39	חובות מסופקים
2,451	4,740	הדרכה והשתלמויות
12,482	(740)	משפטיות
<u>166,178</u>	<u>168,231</u>	

ב. מבני המשרדים בהם פועל המשרד, מוחכרים בחכירה תפעולית ממנינהל הדיור הממשלתי. בהתאם להוראת תכ"ס 2.2.19 חיובי מינהל הדיור הממשלתי בגין דמי השתתפות נרשמו כהוצאה שוטפת בספרי המשרד בתקופת החיוב.

דוח ביצוע תקציב הוצאות לפי תחומי פעולה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (במליוני ש"ח)
 המשרד מיישם את תקן חשבונאות ממשלתי מספר 24, בדבר "הצגת מידע תקציבי בדוחות הכספיים" (להלן - התקן), הדורש השוואה בין התקציב המקורי לבין התקציב הסופי וכן בין הסכומים בפועל לתקציב הסופי. התקן דורש גם מתן גילוי אשר יתאר את הסיבות להבדלים מהותיים בין התקציב לבין הסכומים בפועל וכן בין התקציב המקורי לתקציב הסופי.

התחייבויות		ביצוע			תקציב על שינויו			ביאור	תיאור	תחום פעולה
לשנה אחוז הבאה ביצוע (*)	אחוז ביצוע	נטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו				
99.2%	481.5	83.9%	505.4	(718.6)	2,624.2	(724.7)	3,135.7	א	משרד ראשי	851
83.3%	-	83.3%	0.1	-	0.5	-	0.6		אחרים	
99.2%	481.5	83.9%	505.5	(718.6)	2,624.7	(724.7)	3,136.3		סך הכל	

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציב שכר של כלל יחידות המשרד וכן תקציב הוצאות והכנסות עבור פעילות כלל יחידות המשרד בין היתר: הייעוץ המשפטי לממשלה וייעוץ חקיקה, פרקליטות המדינה, תשלומים על פי חוק הסיוע המשפטי, תשלובת-1972, תשלומים על פי חוק הסנגוריה הציבורית, תשנ"ו-1955, רשות הפטנטים, רשות התאגידים, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, אגף שומת מקרקעין, מנהלת היחידות המקצועיות, הנהלת בתי הדין השרעיים, הנהלת בתי הדין הדתיים הדרוזיים, הרשות להגנת הפרטיות, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תיאום המאבק בסחר בבני אדם, תיאום המאבק בגזענות, היחידה הממשלתית לחופש המידע, בתי הדין המנהליים לפי חוק הכניסה לישראל, אגף בירור תלונות נחקרים, מחלקת חנינות, נציבות תלונות הציבור על שופטים, היחידה לענייני עדות דתיות, מחלקת 'רשומות' וכן יחידות מטה הנהלת המשרד.